

ÅRSBERETNING 2018

Camphill Landsbystiftelse i Norge

Potetopptak på Rotvoll

foto: Nils Langeland

Årets tema: Arbeidstilbudet vårt

Camphill Landsbystiftelses driftsregnskap 2018

Sekretariatet

Innhold

Tema for 2018: Tilbudet vårt.....	3
Virksomhetens art	3
Innblikk i noen verksteder:	4
Urteverkstedet på Vallersund Gård	4
Gårdsarbeid.....	5
Safteri på Rotvoll.....	6
Veveri på Hogganvik.....	7
Vevstua på Rotvoll	8
Fellesmiddagslaging på Jøssåsen	9
Gjestehuset på Vidaråsen	11
Ysteriet på Hogganvik	12
Gartneriet på Vidaråsen.....	13
Landskapspleiegruppen på Solborg	14
Nyheter 2018.....	16
Jøssåsen feiret 40 års jubileum!.....	16
Trøndersk matfestival i Trondheim.....	18
Nyetablering	18
Prosjekt «den gode nabo» på Vidaråsen	18
Nettverk.....	20
Helsedirektoratet på besøk på Vidaråsen.....	20
Sosialterapeutisk forbund	20
Arbeidsmiljø.....	22
Medarbeidere	22
Beboere.....	24
Kvalitetssikring.....	26
Koordinator møter og lederforum	26
Kurs	26
Nordisk dialogue i Rozkalni	26
Arbeidsgiveransvar.....	26
Dokumentasjon og samarbeid	26
Økonomi – redegjørelse for CLS driftsregnskapet 2018.....	27
Oppgave	27
Utfordringer	27
Oppsummering	28
Styret	30

Tema for 2018: Tilbudet vårt

Vi har i de siste årene fått en del nye samarbeidspartnere, nye beboere og pårørende og ønsker i år å fokusere på å beskrive tilbudet vårt på nytt.

I mediene og i politikken har det vært en del oppmerksomhet på arbeidstilbudet mennesker med utviklingshemning har eller oftere ikke har.

Vi kan skilte med mange forskjellige meningsfulle arbeidstilbud og verksteder og vil presentere noen av dem her med bilder og tekster.

Utover verkstedene som er beskrevet, har vi bakeri, keramikkverksted og et bokverksted der det lages de såkalte «silkebøkene» til Steinerskolene. Det å stelle husene og lage mat er i tillegg et arbeidstilbud som i høyeste grad er meningsfylt.

Vi håper at dere kan få en variert innsikt i en del av hverdagen vår og ønsker alle som leser dette hjertelig velkommen til et besøk i landsbyene!

Virksomhetens art

Camphill Landsbystiftelse i Norge er en ideell stiftelse med adresse i Hommelvik i Trøndelag. Stiftelsen tilbyr helhetlige bo- og arbeidsfellesskap for unge og voksne med særlige omsorgsbehov. Landsbyene skal gi beboerne en trygg livssituasjon hvor de kan ta egne valg, få god omsorg, et meningsfylt arbeid og et rikt kulturliv.

Stiftelsens oppgave er å etablere virksomheter som yter sosialtjenester samt å drive botilbud og tilrettelagt dagaktivitet i samsvar med gjeldene lovgivning for mennesker som trenger sosial omsorg eller som har spesielle sosiale behov. I tillegg er det 29 personer som benytter vårt dagtilbud. Landsbystiftelse er et helhetlig tilbud jfr. helsedirektoratets rundskriv I 7/2013.

I denne forbindelse vil Landsbystiftelsen arbeide for å utvikle sosiale samarbeids- og samlivsformer hvor mennesket får et liv i verdighet og respekt med egenutvikling og utfoldelse tilpasset de enkeltes iboende muligheter.

Grunnlaget for Landsbystiftelsens virksomhet er:

Rudolf Steiners antroposofi, spesielt ut fra tankene om den sosiale grunnlov og den sosiale tregrening, og den *fellesskapsbestrebelse* som søkes virkeliggjort i Camphill-bevegelsen, grunnlagt av Karl König.

Camphill Landsbystiftelsen ser det også som sitt ansvar å vise omsorg for natur og miljø gjennom biodynamisk / økologisk jordbruk og annen aktivitet samt å tilstrebe rettferdig handel. Landsbystiftelsen kan også opprette andre virksomheter og samlivs- og samarbeidsformer som blir drevet etter disse prinsippene.

Camphill Landsbystiftelse i Norge er en ideell stiftelse som i over 50 år har utført helse- og omsorgstjenester på vegne av kommunene og vi mottar et rammetilskudd over kapittel 761 post 72 som delfinansierer tilbudet vårt. Camphill landsbyene er lokalisert slik:

Vidaråsen Landsby i Andebu, Vestfold

Hogganvik Landsby i Vindafjord, Rogaland

Solborg, i Ringerike, Buskerud

Jøssåsen Landsby i Malvik, Trøndelag

Camphill Rotvoll i Trondheim, Trøndelag

Vallersund Gård i Bjugn, Trøndelag

Det finnes Camphill-landsbyer over hele verden. Camphill Landsbystiftelse i Norge er medlem av Camphill Northern Region Association og det Sosialterapeutiske Forbund i Norge.

Innblick i noen verksteder:

Urteverkstedet på Vallersund Gård

Tekst og bilder: Klara Jelinkova

En fredag i mars 2018 hadde vi «A-dag» på Vallersund Gård. A-Dag er en dag når alle er tilstede og vi hadde en samling

hvor vi snakket om våre visjoner og ønsker. Et ønske som opprinnelig kom fra Corinna var å sette urteverkstedet i gang og lage en ny hage foran drivhusene. På den tiden av året kom Klara fra Tsjekkia til Vallersund som BINGN lærling (BINGN er en nordisk utdanning for biodynamisk jordbruk) og hun bestemte seg for å bringe urteverkstedet til live igjen og bygge opp en ny urtehage som sitt prosjekt for BINGN.

Våren kom veldig tidlig og det første vi begynte med var bjørkebladplukking. Det er bare de veldig unge bjørkebladene som man bruker til te, så det betyr at man kanskje bare har to uker i året når det er mulig å plukke dem. Alle var veldig begeistret over at urteverkstedet skulle settes i gang igjen, og det var utrolig mange som var med på bjørkeblad-dugnad.

Vilt- voksende planter begynte også å vokse og vi gikk ut i naturen for å høste inn hestehov, granskudd og ung brennesle.

Samtidig måtte vi forberede jorda i den nye urtehagen. Stefan pløyde åkeren og kjørte komposten på for oss, og vi lagde nye veier og nye urtesenger. Det ble mange timer med å rake. Når det var klart, kunne de små frøplantene komme ut.

Før og etter:

Dagene ble lengre og lysere og sommeren kom. Vi luket og høstet hver dag blant annet marikåpe, kløver, malve, ringblomst, kornblomst, roseblader, basilikum og mange andre vekster. Etter at urtene var innhøstet måtte man skynde seg og gå til urteverkstedet for å legge urtene på brett til tørk så fort som mulig slik at de ikke ble slapp og ikke mistet aroma og farge. Vi har ikke en tørkemaskin så vi bruker tørkebrett og da må man legge hvert eneste blad ved siden av

hverandre. Det er en veldig fin øvelse i tålmodighet og konsentrasjon, og det er for eksempel Ilhem som kan inspirere alle med hvordan man kan legge fine 'mandala' av roseblader på tørkebrett.

Om sommeren fikk vi også hjelp med innhøsting av gjengen fra vevstua og etter hvert begynte bøttene med ferdig tørkede urter å bli fulle.

Så kom september med sine regnskyer og brakte høststemningen med seg, og vi hadde endelig tid til å lage nye te og krydderblandinger og andre nye produkter. Vi gledet oss veldig å vise dem fram til landsbyen. Vi har laget Morgen-te, Sommernatt-te, Venninne-te, Kvelds-te, Vinterdrøm-te og også potetkrydder og fiskekrydder, men det mest populære produktet er urtesalt. Om høsten tørket vi også Vallersunds epler og sopp som vi hadde plukket i skogen.

En dag gikk urteverkstedet og Framskolens elever sammen og laget ringblomstsalve og leppepomade. Vi hadde det veldig gøy med den enkle prosessen av smelting av bivoks, Sheasmør, oljer og vitamin E.

Nå er det vinter og vi fortsetter med rensing av urter og planlegger neste sesong som vil begynne snart. Vi gleder oss veldig til å være ute i naturen og plukke urter og blomster igjen.

Gårdsarbeid

Foto: Elisabeth Husebø

I Hogganvik Landsby har vi for tida 5 melkekyr som kalver om våren, og vi lager ost i gårdsysteriet av all melk som ikke brukes og foredles i husene. Vi har ca. 65 vinterfôra sau, og sauene går på fjellbeite om sommeren. Videre har vi kasjmirgeiter (ikke melkegeiter) som rydder beiter, og slaktegris på sommeren, samt høner.

I Hogganvik ønsker vi å ha en stor grad av selvforsyning, og dette gjør arbeidet på gården spesielt meningsfylt. Vi tar mye kjøtt i retur fra slakteriet, og vi lager mangeforskjellige kjøttprodukter i et eget foredlingsverksted med røyk- hus, både ulike pålegg og spekemat, samt pølser og kjøtt til middagslaging.

Gården er en stor og viktig arbeidsplass. Totalt er det nå 12 personer som i løpet av uken jobber der. Alle 12 er med på alle oppgaver: melking, foring, gjerdearbeid, kalving, lamming, stell av dyr, lusing, landskapspleie.

De som jobber på gården har alle oppgaver tilpassa evner og kapasitet, og vi har en stor trivselsfaktor, samtidig med at vi får mye gjort.

Gårdsdrifta er en sentral og engasjerende del av landsbylivet, og i sommerhalvåret er alle i landsbyen med når vi hver uke har dugnader med varierende utendørs gårdsarbeid.

Foto: Kristin Hansen

Kashmirgeitene på Hogganvik bruker et «Nofence»-gjerdesystem, der de med hjelp av sensorer som henger rund halsen holder seg innenfor et avgrenset område. Moderne teknologi!

Arbeid med full glede på gården på Vallersund Gård

Foto: Dag Balavoine

Safteri på Rotvoll

Rotvoll safteri er et foredlingsverksted for saft og syltetøy, laget av økologiske/biodynamiske bær.

Verkstedet har som mål å gi et godt og variert arbeidstilbud til mennesker som trenger tilrettelagt arbeid.

Vi tar i bruk moderne utstyr der det kan forbedre prosessene, og dermed den enkeltes mulighet til bedre å kunne utføre sine arbeidsoppgaver.

På safteriet produserer vi syv ulike sorter ferdigblandet saft, ni sorter råsaft og to sorter syltetøy.

Vi bruker mest biodynamiske og økologiske råvarer, pluss noe skogsbær av høy kvalitet, til safting og sylting.

Sukkeret er økologisk rørsukker.

Saften vi bruker blir behandlet så skånsomt som mulig og blir derfor ikke sentrifugert eller filtrert.

Ved safteriet finnes det også en landhandel. En heløkologisk butikk hvor en kan handle økologisk mat og drikke fra selve gården, lokalprodusenter, gaver, treleker, rengjøringsmidler, kosmetikk og noe litteratur.

Foto: Janne Seime Siler, tekst: A. Åkra/H.Schmeding

Veveri på Hogganvik

Hogganviks Vevstove i 2018 (foto og tekst: Elisabeth Husebøe)

Vinter

Vevstova i Hogganvik gjenoppstod i 2015, etter om lag 20 års dvale, og stod ganske så stødig då ho gjekk inn i sitt fjerde år. Nye lokale hadde vi fått året før, i første etasje på Fartein Valen hus. Det er fint å ha vevstova slik midt i landsbyen, og lokalet er både lysare og romslegare enn det vi hadde hatt over snikkarverkstaden. Tre golvvevstolar og to små bandvevar er her plass til, og rennebom og eit skåp for utstilling og sal av produkta våre, og bord til symaskin og anna arbeid som treng bordplass.

Vi har hatt besøk av ei som gjerne vil ha ein toalettrullhaldar i blåtonar. Vi har berre i lilla ferdig, så no lagar eg ei smal renning i blåtonar. Vi skiftar farge i innslaget kvar gong vi har vevd langt nok for ein haldar, slik at ingen av dei blir heilt like. Litt småting som nåleputer, mobilvesker og snurpeposar blir det også laga av denne renninga.

På ein annan vevstol blir det vevd løparar; ei tett renning i cottolin med innslag av tynn, tynn lin. Nokre centimeter ubleikte kantar, og lillatonar i midten.

Vi har fått bestilling på ei heilt kvit fillerye; ein meter brei skal ho vera, så vi lagar ei renning som er så brei som den *kan* vera på den vevstolen. Og lang nok til mykje meir enn den eine matta vi har

bestilling på.

Den store bandveven er satt opp til syttande-mai-sløyfer, og på den vesle vev vi band som blir til bokmerke. Og i ein krok av vevstova går strikkepinnane flittig og forvandlar garnnøste til gryteklutar.

Vår

På Open Dag i byrjinga av mai har vi vevstova i gang, så folk kan koma inn og sjå når vi vev, og kjøpa dukar og matter og vesker og puter, og kva det no er alt, og vi blir nesten utselde for 17.-maisløyfer. Ein journalist frå lokalavisa «Grannar» er også innom og tek bilete og snakkar med oss.

Det får eit litt morosamt etterspel, for når artikkelen har stått på trykk, er det ei dame som kontaktar oss og spør om vi vil ha materiale som ho har ståande; ho har slutta å veva sjølv. Så vi set oss i bilen og dreg til Ølen, og får to store sekkar med jarekantar frå ein gardinfabrikk, pluss litt anna smått.

Sommar

Av jarekantane blir det vove baderomsmatter; mjuke og fine og rufsete. Og ein sommargjest riv opp gamle handdukar i smale strimlar, dei blir også fine baderomsmatter. Ei og anna stripe andre fargar blir vove inn for å pynta opp.

Vi begynner å førebu oss på haust og vinter med å veva skjerf – renning i ull og innslag i tynn mohair – skjerfa vert lette som snøfnugg og deileg mjuke. Men det er ikkje lett å få det jamt og fint når innslaget skal vera så laust! Skikkeleg frustrerende kan det bli iblant. Men vi gir ikkje opp, og sjala blir ferdige til haustmarknaden.

Vi får bestilling på ei bryllaupsgåve: ein lang løpar som skal gå i brunt og grønt og oransje. Vi lagar sjølvsgatt renninga lenger enn berre til bestillinga, så om du også vil ha ein duk i «70-talsfargar», så kom og kjøp!

Haust

Vi drar til haustmarknad på Steinerskolen i Haugesund med mykje fint i lasta; barnekler sydd av stoff som vi har veva, tøffe vesker vevd av filler, og vesker av tynt løpar-stoff med fôr og innvendige lommer, sofaputer, sjal, filleryar og baderomsmatter, løparar og småbrikker. Den vesle bandveven er også med, så vi kan demonstrera litt veving på marknaden.

Nye renningar for sjal og løparar blir satt opp og vevd ferdig. Og på tampen av året begynner vi med ei litt breiare renning i cottolin, som kan brukas til å sy kler av.

På filleryevestolen set vi opp ei smal renning, berre 40 cm, og begynner å veva sitteunderlag. Det går unna, det kan bli både to og tre underlag på ein ettermiddag! Litt lengre tid tar det å veva vesker til hyrdane frå Oberufer i tynt ullgarn på den same renninga; noko av det siste som blir vevd før jul. Til neste år stiller hyrdane med fine nye vesker!

Vevstua på Rotvoll

I 2018 har vi brukt mange timer i sommermånedene på å sortere og renske ull fra våre sauer. Vi har lenge ønsket å levere ull til Selbu Ullspinneri og få eget garn som vi kan bruke i vevstua og å selge Rotvollgarn i butikken.

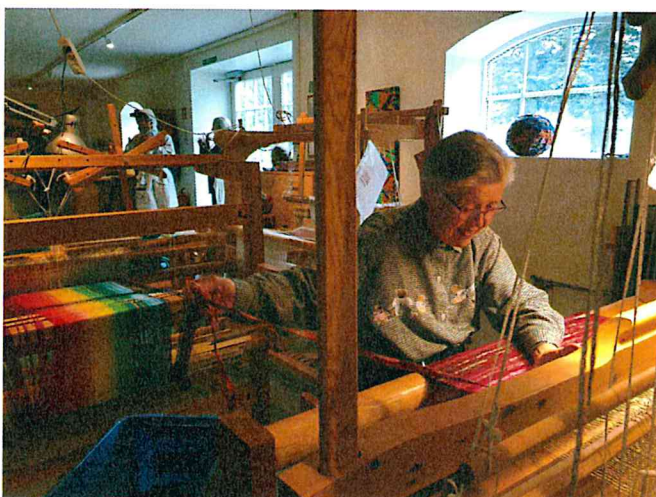
foto: Sven Böhm

Vi tilbrakte mange timer ute i hagen med ullen, og luftige tanker om fremtidige tekstiler så dagens lys – med andre ord vi gleder oss til å få eget Rotvollgarn. I november dro hele vevstua til Selbu Spinneri i Klæbu og leverte 5 sekker ull, sauesvart, brun, grå og hvit ull. Vi fikk en rundvisning i spinneriets nye lokaler og fikk innblikk i hvordan produksjonen forløper fra ull til garn – veldig spennende var det og interessant å snakke med de som jobber der, om hvilke tanker de gjør seg om fremtiden.

Mange vakre tekstiler er blitt vevd, kopphåndduker og oppvaskkluter i store mengder og nytt av året er en yoga sittepute fylt med økologiske speltskaller. Det har også blitt vevd en del meter med fargerikt stoff til handlenett og vi ser at flere kunder er interessert i å minske bruken av plastposer og bruker hellere stoffhandlenett for å bidra til å redusere plastforurensning av naturen.

I løpet av året har vi fått flere bestillinger på ulike filleryer, brødposer og skjerf.

Clara og Elia jobbet på vevstua i dette året og Anna har vært i helsefagpraksis fra Strinda vgs.

Tekst og fotos: Bente Bresges

Fellesmiddagslaging på Jøssåsen

Foto: Dorine van der Linden

Hver onsdag er vi 6 stykker som møtes i samlingshuset Yggdrasil for å lage middag til alle i landsbyen. Til bords er det cirka 40 personer.

Vi har holdt på med fellesmiddag i noen år nå. Unntatt i sommer-, påske, og juleferiene, blir alle måltidene laget i husene. Vi har 5 bolighus som frigjøres den dagen fra middagslaging.

Når vi har fellesmiddag, styrker vi fellesskapet i landsbyen. Det er sosialt og hyggelig når alle sammen er sammen.

På menyen står mye forskjellig. Kommer det noen ønsker, lager vi gjerne det. Sist hadde vi fiskeboller i karrisaus med potet og raspet gulrøtter og til dessert semulegrynspudding med jordbærsaas.

Mest fornøyd er vi når vi kan lage mat ut fra de råvarer vi har på Jøssåsen. I år har vi mye poteter og kjøtt fra sau, gris og storfe. Vi har egen pølseproduksjon på Jøssåsen.

På en fellesmiddag steker vi cirka 120 pølser for de er så gode! Spekepølse og bacon er også laget, men det fordeles til husene – så søndagsfrokosten får klasse over seg!

Egen produksjon av te og urter har vi også. Så løpstikken krydrer mange av de gode sausene og suppene vi lager.

foto: Hanna Schmeding

Vi nyter grønnkål, tomat og salater m.m. fra gartneriet når sesongen er der. Om høsten plukker vi bær, sopp og naturens egne urter som f. eks. løvetann, brennesle, ryllik.

Melka fra fjøset bruker vi mye i sauser, desserter og til kvarklaging osv. Vi har høns som gir oss egg og båt vi kan fiske fra.

Selvfølkelig handler vi også i den lokale dagligvaren. Da prioriterer vi økologiske og lokale matvarer. Vi handler også mye i Rotvollbutikken. Fra Vallersund Gård har vi fått gulrøtter. Og vi har vært så heldig å få nydelige oster fra Hogganvik Landsby. Vidaråsen Landsby leverte bl.a. hvitløk, rødbeter, kålrot, pastinakk.

Man kan lett forstå at det blir deilige middager av disse råvarer som Camphill landsbyene kjærlig har dyrket fram.

Er det rester igjen, går de til ett av husene, som bruker det til middag neste dag.

Arbeidsfordelingen varierer og utvikler seg. Vi er sammen om å skrelle, kutte, vaske, koke, rydde, steke, hente, danse, plukke, pynte, mase, synge, skrive, røre, leve. Sammen er vi best!

(tekst: Julie Kjærstad)

Gjestehuset på Vidaråsen

Bilder og tekst: Annekathi Lobsiger

På gjestehuset har vi en rik bukkett av mangfoldige oppgaver. Her jobber 2 beboere sammen med 3 medarbeidere.

Det er både pleie og rengjøring av rommene, bad og fellesområder og å ta vare på gjestene på forskjellige plan.

Oppgavene blir fordelt i forhold til hva driften trenger og hva hver enkelte av oss kan og vil. Viktig har det blitt å lage «faste oppgaver» for beboerne. Å ha sitt eget område, sin egen oppgave gir mulighet til å øve seg, gir trygghet, selvtillit og selvstendighet.

Gjestehuset er et stort hus med mange kroker, svinger og ikke minst mange rom. I tillegg til gjestehuset har vi rommene i Hallen og flere rom i andre hus som også er vårt ansvar. Vi jobber sammen så mye vi kan, sånn at alle kan gjøre så mange forskjellige oppgaver som mulig, men det hender at vi har hver vår oppgave å jobbe med. Som beskrevet har beboerne sine faste oppgaver de kan utføre selvstendig og uten hjelp, når vi jobber sammen har vi muligheten å legge vekt på detaljer og på opplæring.

Gjestehuset har blitt et kjent sted for grupper som kommer for kursvirksomhet eller for studier her på Vidaråsen.

Det kommer 3 Masterstudiegrupper i 10 uker, dessuten bachelorstudenter, elever fra Ljabruskolen, BINGN-studenter (biodynamisk jordbruksutdanning), eurytmistgruppen o.fl.

I tillegg står Gjestehuset for mat og husly for representantskapsmøte, introduksjonshelg for første års medarbeidere, pårørendemøter, styremøter o.fl.

I 2018 hadde vi 404 gjester som kom innom og til sammen 1931 overnattinger. 139 personer var betalende gjester med 954 betalte netter.

Gjestehuset arbeider tett sammen med de forskjellige verkstedene. Dette samarbeidet er veldig viktig for driften på gjestehuset og vi er veldig glad over det gode samspillet med så mange mennesker.

Det er kokken på Ita Wegman hus som lager middag til alle våre grupper; bakeriet leverer brød, cookies, pizza, og pai. Det er matforedlingsverkstedet vi kan spørre når vi trenger støtte med å forberede grønnsaker til matlaging, vaskeriet tar imot alt vårt skittentøy og leverer det rent, strøket og med god lukt tilbake. Utegruppen henter og leverer alle mulige slags ting vi ikke klarer å bære selv osv.

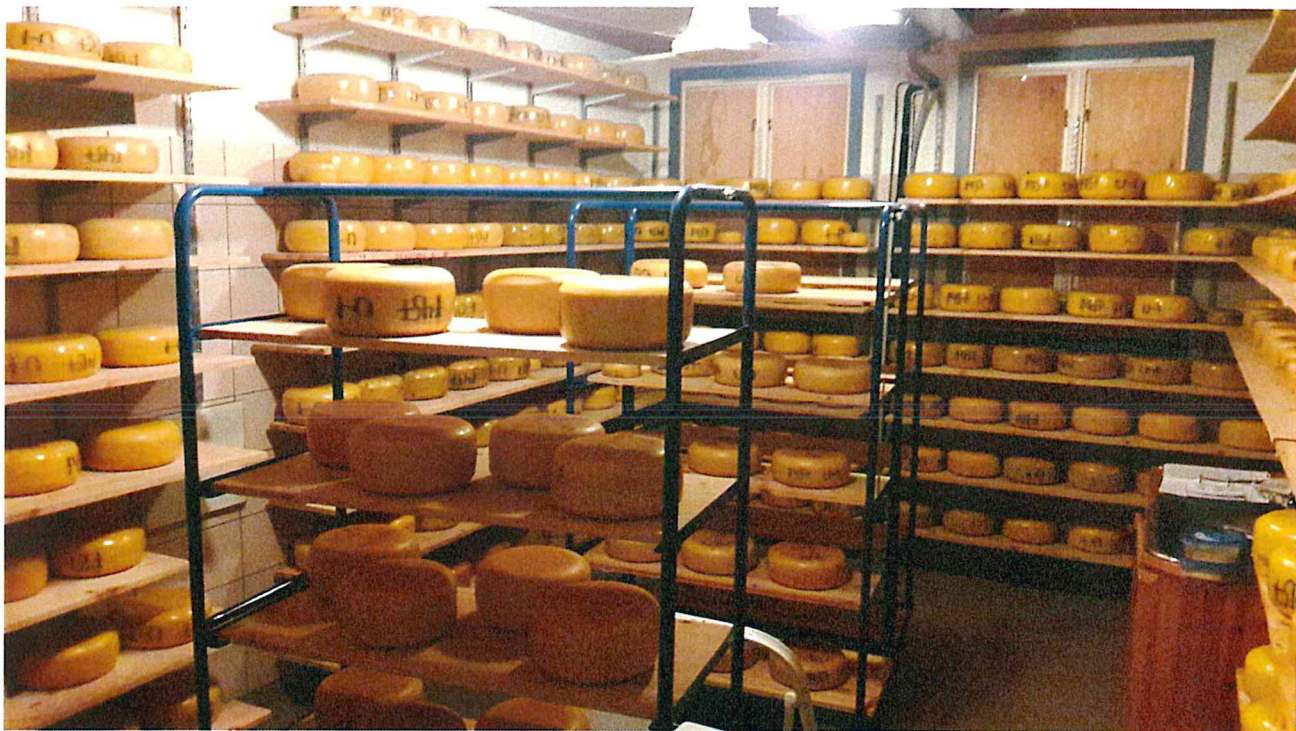

Vi er en fin liten gjeng på gjestehuset som liker de oppgavene et sånt hus innebærer. Det og det gode samarbeidet vi har med landsbyen, gjør at vi klarer å ha et hus som gjestene gjerne kommer til og føler seg hjemme i, så lenge de er hos oss.

Beboere, ungdommene og medarbeiderne fra landsbyen hjelper ofte til med diverse oppgaver som matlaging, rydding og vasking når det er behov for det. Både når det er tirsdagsdugnad og i sommerferien er det fellesmiddag på Bakke kro.

Bakke kro blir brukt til diverse landsbyaktiviteter og samlinger.

Ysteriet på Hogganvik

Vi har ystet i mer enn 30 år og i det siste har vi laget mellom 2 og 2.5 tonn ost hvert år.

Det virker som om produktet OST er noe alle på stedet er stolte av, ikke bare de som yster (på mange måter er jo alle som arbeider på gården involvert i det)

Osten er laget av upasteurisert melk og har i årenes løp vunnet utmerkelser i NM for norsk gardsost.

Vi har ulike smaksvarianter, den nyeste typen er ost med bukkehornkløver, dessuten er vellagra og ekstra vellagra ost populær hos kundene.

Tekst og foto: Karin Keller

Gartneriet på Vidaråsen

Foto og tekst: Harel Gafni

På gartneriet arbeider fast 4 medarbeidere og 5 beboere. Her dyrkes det omtrent alt som er mulig å dyrke i Norden av grønnsaker på biodynamisk måte, både i drivhus og på friland. Grønnsakene nytes både i landsbyen og er til salgs. I tillegg dyrkes det blomster til hus og hager og på åkrene til beboernes og besøkendes glede. Til tross for et eksepsjonelt varmt og tørt år i 2018, takket være vannings muligheter i landsbyen, hadde vi en flott og fargerik sesong med flotte avlinger, både av sommer- og vinter- vekster. Potetene som vi dyrket utenfor landsbyen og uten nok tilgang til vann ble det dessverre ikke noe avling av. Ellers har vi høstet nok grønnsaker til å forsyne landsbyen hele sommeren og store deler av vinteren, blant annet takket jevn, flott og gledelig støtte fra hele landsbyen på organiserte tirsdags-dugnader og underveis gjennom sesongen.

Hensikten og fokuset med arbeidet på gartneriet er at alle bidrar til helheten etter evne og muligheter både i gartneriet og landsbyen. Vi møtes hver morgen etter morgensamling med hele landsbyen, og ser på dagen og på oppgavene som venter oss. Vi satser på å utføre oppgavene sammen: medarbeidere og beboere samarbeider med hverandre. Noen sår frøene, blander jord først og er med på å prikle og plante etter hvert. Produksjon og resultater er viktig for det skal være plass for alle til å hjelpe i eget tempo; da blomstrer gartneriet. Samarbeid er nøkkelen til at store og små oppgaver mestres hver dag. Ved høsting for eksempel av rødbeter/kålrot/gulrot er det noen av oss som er spreke og drar grønnsaker ut av jorden og noen andre som kommer etter og tar bladene av og der-etter setter grønnsakene i plastposer for vinterlagring.

De biodynamiske preparatene som er et viktig aspekt av å drive jordbruk for oss, er også en oppgave som involverer, engasjerer og inkluderer mange. Hele gartnerigjengen og andre interesserte samles for å røre jord-preparater for en time, i hver sin bøtte. Når preparatene er klare, sprøytes de på jordene. Høsting av tomatene er en oppgave mange liker og som både de som høster og alle i landsbyen setter stor pris på når vi endelig kan nyte den saftig-søte smaken av sommer! En utfordring er at noen er redde for å klatre på stiger ... Da deler vi oss i 2 grupper: noen høster fra den lavere delen og noen andre som er mindre redd for å klatre, høster de øverste.

På slutten av dagen samler vi oss igjen alle sammen for å reflektere over dagen, dele opplevelser, utfordringer, innsikter og for å rose hverandre! Og ikke minst for å gi en oversikt over neste dag.

Det er så mye som skjer i løpet av en sesong i gartneriet ... Mange menneskemøter på tvers av kultur og alder. Vi får besøk av barnehagen og av skoleklasser (som dyrker planter i vårt drivhus til vårmarkedet på skolen) og mange flere! Alle er velkomne til å komme på besøk og til å plukke blomster og smake på solvarme tomater, sukkererter og mer ...

Landskapspleiegruppen på Solborg

Tekst av:

Skrivegruppen på Solborg: Hanne Kveli, Astrid Weum Abrahamsen, Wenche Monsen, Nils Erik Bondeson og Anuj Kumar

Foto: Hanne Kveli og Anuj Kumar

I løpet av det siste året har skrivegruppen skrevet om forskjellige verksteder og denne gangen har vi fokusert på landskapspleie som drives av 6 medarbeidere og landsbyboere om sommeren.

For våre skribenter var det spennende å snakke med de som gjør dette arbeidet. Astrid fikk vite at landskapspleie betyr å rydde i naturen. Hovedarbeidet består av å rydde, pynte og skape noe nytt til landsbyen vår.

Da vi var der traff vi Thomas som ryddet kvister. Vi snakket om hans oppgaver. Han forklarte at han pleide å rake, rydde, stelle pent med naturen og klippe gress av og til. Thomas liker aller best å være i naturen og jobbe i skogen. Hanne, en av skribentene våre, jobber også i landskapspleie og det er morsomt for henne å være sammen med de andre. Nils Erik jobber også med landskapspleie og hans hovedoppgave er å klippe gress. Han gjør sitt arbeid med glede og holder området rent og pent.

Gruppen er ledet av Holger Gries. Han har jobbet med det i 4 år. Wenche spurte ham om hans motivasjon. Han svarte at han liker å være i naturen og han tar ikke det som "jobb" men som "sjelearbeid". Han nevnte at landskapspleie gir ham mye positiv energi og han kan skape nye ting til landsbyen f.eks. bord, benker og kunst for å nevne noe.

Holger nevnte også at de tar forskjellige prosjekter i landsbyen f.eks. å lage portene til skogen og rekkverk til griseområdet. For ett år siden laget de fine benker til landsbyen før Åpen Gård Dagen. De hjelper også å trimme hekken, rydde vekk greiner og stokker. De har også laget benker til vikingplassen hvor vi har våre fester. Denne plassen er veldig populær i høytider f.eks. på St. Hans.

Hanne fikk snakke med Varun Krishnan som også jobber med Holger. Han var opptatt av tre-stolper laging. Han viste også ett stativ som han laget til barnet sitt for å henge bamse og andre leker.

Landskapspleie hjelper også med å lage kunst til vår høsttakkefest. De arrangerer viktige ting og tang til våre forskjellige anledninger. Landskapspleie gruppen jobber hele dagen. Den hjelper også husene med ved fordi de jobber så tett med skogsverksted. Holger er også leder i skogsverksted.

Skrivegruppen tror at å holde landsbyen ren og pen er også ett ansvar for alle andre. Det hjelper hvis resten av oss pynter og rydder omkring husene. Med denne tanken ble området foran Moe hus ryddet, og forskjellige blomster plantet. Stiene ble merket med hjelp av steiner. Nils Erik har hjulpet å klippe gresset omkring huset slik at huset presenterer et godt inntrykk til alle.

Vi tror at landskapspleie gruppen gjør et skikkelig godt arbeid å holde landsbyen ren og pen. Vår landsby er så stor at å pynte, rydde og skape nye ting er en stor jobb. Takk til dem for at de gjør en flittig jobb.

Jøssåsen feiret 40 års jubileum!

Foto: Nils Langeland

Vi markerte 40 års dagen til Jøssåsen den 25. mai 2018. Ukene før hadde det vært utrolig flott vær i Trøndelag som ga alle energi og glede til å forberede den store dagen.

Malvik Lionsklubb kom for en dugnad og sammen ble stiene i Løveparken gruset på nytt. Benker ble malt og plassert foran salen og i parken. Blomsterbedene ble stelt, parasoller kjøpt, gresset slått. Det nye Jøssåsen-skiltet fikk sin plass og vi fant en plass rett ved dammen i parken til vindspillet.

Et skuespill ble innøvd og de som skulle bidra til markeringen forberedte seg godt. Det ble laget masse mat og hele landsbyen gledet seg til feiringen.

På selve dagen var det strålende vær og rundt klokka 10 kom de første gjestene. Etter mange hilsener til både pårørende og venner og representanter fra det offentlige ble dagen åpnet med et innlegg fra Rigmor Skålholt som ble fremlagt av Anne Langeland: «Hvordan ble Jøssåsen til». Dette var en inspirerende og dels rørende historie om vår fortid. Så var det Bjørn Morten sin tur å fortelle om sitt liv. Mens Frank Schmiemann intervjuet ham, ble bilder fra Bjørns liv vist på en storskjerm.

Til slutt var det tid for taler. Vi fikk høre mange fine ord og gratulasjoner fra varaordføreren i Malvik kommune, Malvik Lionsklubb, Malvik Helsesportslag, pårørende og ikke minst fra representanter fra de andre landsbyene. Gaven fra de andre landsbyer ble offisielt overbrakt, det tidligere nevnte vindspill.

Foto: Dag Balavoine

Etter fremføring av 'Keiserens nye klær' var det tid for lunsj, kaffe og kake. Så reiste mange hjem, mens noen ble til kveldsprogrammet. Alle kunne slappe av, prate litt med hverandre eller kose seg i sola. Rundt kl 18 serverte grillmesterne god mat og en denne store dagen ble avsluttet med lek og diskodans.

Fra 2. -6. juli organiserte vi en sommerfestival med temaet 'ild'. Sammen med gjester fra Russland, Latvia, Finland, Sverige og Norge ble vi 155 deltagere!

Dag Blakkisrud holder foredrag om ild!

Foto: Dag Balavoine

Programmet var veldig variert med sang, foredrag om tema og arbeidsgrupper om formiddagene. Om ettermiddagene var det program ute med «olympiske leker i nordisk region», en gåtur langs Trondheimsfjorden og

Flatholmen og en natursti rundt Jøssåsen.

Første kvelden ble det dans med musikere fra Rotvoll, onsdags kvelden hadde vi et trylleshows hvor også noen fra arbeidsgruppen Fokus Pokus viste sine triks. Festivalen ble avsluttet med en konsert av «Ska-frika».

Foto: Dag Balavoine

Trøndersk matfestival i Trondheim

Camphill Rotvoll deltok på Trøndersk matfestival som var i Trondheim i august. Safteriet hadde her en stor stand med saft og syltetøy. Bakeriet deltok også med produkter for første gang og leverte ferske brød, samt at de solgte kjeks og knekkebrød. Vi hadde en god omsetning på festivalen.

Foto: Astrid Åkra

Nyetablering

Prosjekt «den gode nabo» på Vidaråsen

Tekst: Will Browne

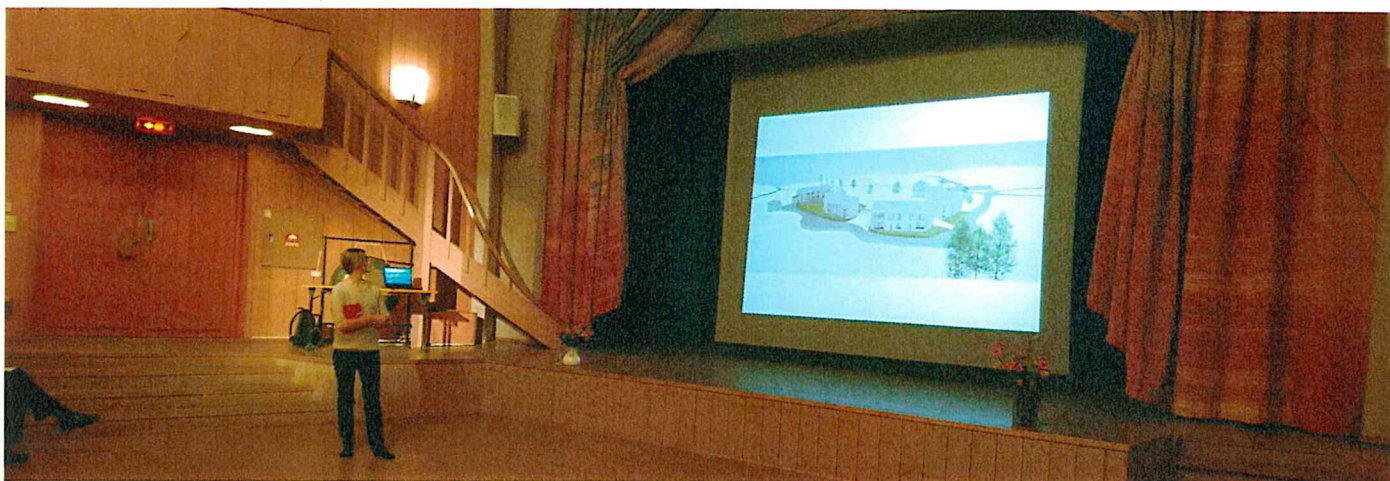
Flere av medarbeiderne som har viet mange år av sitt liv til Camphill i Norge, nærmer seg pensjonsalder eller har blitt pensjonister. For de som ønsker å fortsette å bo i nær tilknytning til livet i landsbyen, har prosjektet «Gode naboer» blitt lansert på Vidaråsen. Konseptet bygger på ideen om et fellesskap av seniorer som vil dele sin alderdom med hverandre. Dette kan gi gode muligheter for sosialt samvær og gjensidig støtte på forskjellige måter. Nær tilgang til diverse aktiviteter og kjente mennesker i landsbyen forøvrig vil gi trygghet, tilhørighet og kulturelle opplevelser. Landsbyen kan i sin tur bli beriket av at mennesker med mye erfaring, kunnskap og felles verdigrunnlag blir boende i landsbyen.

Prosjektet har til formål å etablere et nytt boligtau med leiligheter og felles fasiliteter tilpasset eldre mennesker. Dette vil frigjør plass i eksisterende boliger både på Vidaråsen og i de andre landsbyene i Norge, som etterhvert trengs til andre medarbeidere og beboere. Det er planlagt at utbyggingen skjer på et velegnet tomt ved innkjørselen til Vidaråsen Landsby.

En prosjektgruppe har vært pådriver for å samle ideer og ønsker til de menneskene som er aktuelle kandidater for å bo i leilighetene. En arkitektstudent har i løpet av 2018 bearbeidet prosjektet i en omfattende masteroppgave. Hun

bodde i noen uker i landsbyen og satte seg inn i diverse aspekter av livet i Camphill og tilsvarende behov i arkitekturen. Hun jobbet tett med byggegruppen på Vidaråsen og gjennom modeller og tegninger fant hun forskjellige måter å plassere bygningene på tomten på. Hun tegnet 12 leiligheter i tre bygninger på to etasjer, pluss et fellesbygg med kjøkken og flerbruksrom. Et nytt landsbyhus med plass til medarbeidere og beboere er også med i planlegging av det nye tunet.

Prosjektet ble vist frem for representantskapet i november og fikk bred støtte som utgangspunkt for videre arbeid. Byggegruppen på Vidaråsen har ansvar for å føre prosjektet videre sammen med lokalstyret og landsbyråd til neste trinn som vil innebære en mer detaljert planlegging og søknadsprosesser. Finansieringsmodeller vil også bli utredet i samarbeid med stiftelsens hovedstyre.

Helene Hov, arkitektstudent, presenterer prosjektet på Representantskapsmøte i november 2018, foto: H. Schmeding

Vi har fått en ny kontaktperson i helsedirektoratet og vi ønsket å gjøre henne kjent med landsbyene.

Elin Synnøve Kitmitto kom på besøk til Vidaråsen sammen med Ann-Kristin Wassvik og Per-Christian Wandås.

De fikk bli med på et landsbymøte, og tok seg en ordentlig tur gjennom landsbyen.

Vi viste dem både Ita Wegman hus for de eldre, det huset der de unge bor, gården, hallen og kapellet.

Her beundrer de drivhuset der Harel forteller om de forskjellige tomatsortene, og vi fikk smake det meste.

Foto: Hanna Schmeding

Sosialterapeutisk forbund

Sosialterapi er både en undervisningsform og et omsorgsarbeid for mennesker med spesielle behov. Metodisk bygger den på det antroposofiske menneskesynet, slik det er utformet av Rudolf Steiner, hvor man anser at åndskjernen i hvert menneske er friskt, på tross av fysiske og sjelelige begrensninger.

Sosialterapeutisk Forbund består av selvstendige virksomheter som arbeider med mennesker med spesielle behov: barn, ungdommer og voksne. Forbundet består i dag av 13 helsepedagogiske og sosialterapeutiske virksomheter som gir bolig-, arbeids- og opplæringstilbud til nesten 300 elever og brukere/beboere. Tilknyttet disse stedene er det cirka 500 medarbeidere fordelt på cirka 360 årsverk. Internasjonalt består de antroposofiske omsorgsvirksomhetene av rundt 700 institusjoner og organisasjoner i 50 land, i alle verdensdeler.

Medlemsvirksomheter Sosialterapeutisk Forbund

Helsepedagogiske skoler: Ljabruskolen (Oslo), Helsepedagogisk Rudolf Steinerskole på Hedemarken (Stange), Steinerskolen på Skjold, Bergen

Sosialterapeutiske hjem: Granly (Toten), Helgeseter (Bergen), Rostadheimen (Bergen), Stiftelsen Grobunn (Stange), Klostergården (Tjøme)

Landsbystiftelsen: Hogganvik landsby (Vindafjord), Jøssåsen landsby (Hommelvik), Camphill Rotvoll (Trondheim), Camphill Solborg (Jevnaker), Vallersund Gård (Bjugn), Vidaråsen landsby (Andebu).

Hovedoppgaver:

Faglig utvikling

Den viktigste oppgaven til forbundet er å utvikle kompetansen i virksomhetene. Dette har skjedd i flere trinn. Seminaret i Bergen som pågikk frem til 2010, utdannet en rekke medarbeidere, men lyktes ikke med å inngå partnerskap med offentlige godkjente fagskoler. I stedet valgte man å satse på å få etablert et *bachelorprogram i antroposofisk sosialpedagogikk*. Dette ble godkjent av NOKUT (Nasjonalt organ for kvalitet i utdanning) i 2010.

Studiet er organisert med blokkukesamlinger og har praksisperioder i helsepedagogiske og sosialterapeutiske virksomheter i Norge og Europa. Studiet er basert på arbeidstilknytning til en antroposofisk virksomhet parallelt med utdanningsløpet som går over fire år. Det første kullet med studenter startet opp på Rudolf Steinerhøyskolen i Sosialpedagogikk høsten 2012, og nye opptak vil skje annen hvert år. Studiet gir en bachelorgrad i sosialfaglig arbeid basert på steinerpedagogiske metoder. Helsedirektoratet har nå godkjent utdanningen i forhold til Helse- og omsorgstjenesteloven § 9-9. Dette sidestiller den med tilsvarende utdanninger på høyskolenivå innen helse- og sosialfag (sykepleier, vernepleier, sosionom m. fl).

Forbundet arrangerer *Sosialterapeutiske fagdager* annethvert år i mai. Fagdagene har som mål å styrke det helsepedagogiske og sosialterapeutiske arbeidet i Norge, og tematikken velges slik at fagdagene kan bidra styrke arbeidet både med barn, unge og voksne.

Tidsskriftet LandsByLiv

LandsByLiv er et viktig organ for å synliggjøre den impulsen som virksomhetene arbeider etter og det som skjer i hjemmene, landsbyene og på de helsepedagogiske skolene, samt internasjonalt. Sosialterapeutisk Forbund overtok eier- og driftsansvaret for tidsskriftet i 2012. Landsbyliv var initiert av Landsbystiftelsen og startet opp våren 2004. Bladet har som formål å berike kommunikasjon, miljø og livskvalitet, og skal være et vindu mellom virksomhetene, samt ut mot verden. Historier fra stedene blir ført i pennen av de som bor og arbeider på de ulike stedene. Kommunikasjonen med omverden skjer via innlegg og kronikker, samt intervju og meningsytringer fra beboere, lærere, pårørende og medarbeidere. Tidsskriftet fokuserer også på faglig utvikling gjennom artikler fra ulike bidragsyttere og stoff fra studenter ved Rudolf Steinerhøyskolen, samt oversatt faglitteratur.

Internasjonalt samarbeid

Forbundets nærmeste samarbeidspartner internasjonalt er Nordisk Forbund for Helsepedagogikk og Sosialterapi (NFLS). I over 40 år har NFLS arrangert store fagkonferanser som Maidagene i Järna og Høstmøtet. De har etablert omfattende utdanningsprogrammer og har støttet oppbygging av sosialterapeutiske initiativ i Øst-Europa.

NFLS er også initiativtaker og arrangør for kulturfestivalen Nordisk Allkunstverk, der *Peer for alle* har vært hovedarrangementet i 2009, 2011 og 2013 og KIK festivalene i Danmark.

Forbundet er tilknyttet den medisinske seksjonen innen Den frie høyskole for åndsvitenskap i Dornach i Sveits, hvor "Konferenz für Heilpädagogik und Sozialtherapie" samler representanter fra hele verden til årlige fagkonferanser. En annen viktig partner er European Cooperation in Anthroposophical Curative Education and Social Therapy (ECCE), som er en aktiv pårørendeorganisasjon med tilhørighet i de antroposofiske miljøene i Europa. ECCE er en høringsinstans for EU-kommisjonen og var en vesentlig bidragsyter under arbeidet med ratifiseringen av FN-konvensjonen for mennesker med funksjonsnedsettelse.

Foto: Hanna Schmeding

I år ble høstmøtet til Nordiska forbundet arrangert i og rund Trondheim, deltakerne var på besøk både på Rotvoll og på Jøssåsen og vi fikk låne et rom med utsikt til Munkholmen på Rockheim museum, for vårt åpningsmøte

Eurytmi for alle deltakere fra Nordiska forbund på Jøssåsen

foto: Hanna Schmeding

Arbeidsmiljø

Medarbeidere

Vi har laget en liten oversikt med noen nøkkeltall:

Sted	Årsverk totalt	Sykefravær i prosent	Andel kvinner	Andel menn	antall pensjonister
Hogganvik	15,00	2,80 %	58 %	42 %	2
Jøssåsen	22,81	2,90 %	56 %	44 %	3
Vidaråsen	82,00	4,90 %	68 %	32 %	3
Solborg	26,62	4,98 %	56 %	44 %	5
Rotvoll	13,20	7,20 %	66 %	33 %	3
Vallersund	17,85	2,50 %	50 %	50 %	1
Sekretariatet	3,90	13,00 %	75 %	25 %	0
SUM/SNITT	181,38				17

Sted	Alder 18-35	Alder 36-45	Alder 46-55	Alder 56-70	Antall personer
Hogganvik	1	4	9	4	18
Jøssåsen	5	5	12	2	24
Vidaråsen	29	25	23	34	111
Solborg	16	14	3	5	38
Rotvoll	3	4	4	4	15
Vallersund	7	1	7	7	22
Sekretariatet	0	1	3	0	4
SUM/SNITT	61	54	61	56	232

Landsbystiftelsen har ansatte og praktikanter fra ca. 20 ulike nasjoner, og et omfattende internasjonalt samarbeid. Alle landsbyer forbedrer kontinuerlig sine prosesser knyttet til arbeidskonflikter, rollefordelinger og videre muligheter for de ansatte. Dette inkluderer regelmessige medarbeidersamtaler, valg av tillitsvalgt/verneombud, dokumentasjon av forventninger fra både arbeidsgiver og den enkelte medarbeider samt en detaljert personalhåndbok. Alle avdelingene er knyttet til en bedriftshelsetjeneste. Vi håper at dette også bidrar til å styrke arbeidsmiljøet i landsbyene.

Medarbeidere i virksomheten har ikke vært utsatt for større ulykker eller skader i forbindelse med utførelse av arbeidet.

Utdanning

CLS tilbyr videreutdanning for sine medarbeidere/ansatte.

Bachelorgrad i sosialpedagogikk på Steinerhøyskolen i Oslo

Studiet i sosialpedagogikk, som startet opp i høst 2012, gir en bachelorgrad i sosialfaglig arbeid basert på steiner-pedagogiske metoder. Sosialpedagogens arbeidsoppgaver spenner over et vidt felt, fra ledelse av fritidshjem og opplæring av elever som trenger et praktisk-sosialt undervisningsalternativ, til arbeid med voksne innenfor sosialterapeutiske virksomheter.

I Norge finnes ti sosialterapeutiske institusjoner som gir bo-, arbeids- og kulturtilbud til mennesker med spesielle behov, basert på steiner-pedagogiske ideer.

Camphill Northern Region Baltic Seminar i regi av Camphill Northern Region Association (CNRA)

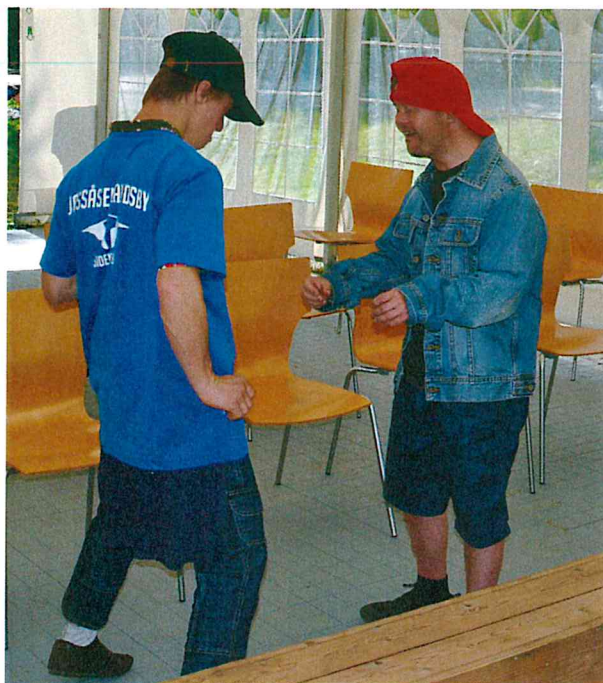
Camphill i Norge deltar på et Baltisk seminar. Dette seminaret er for hele Norden, samt Russland og de baltiske land. Seminaret er et supplement til ordinær utdanning med det formål å fordype seg i de områder som skiller Camphill Landsbystiftelses tilbud fra andre tilbud. Tilbudet består av en treårig seminarrekke med fordypning innen antroposofi. Fra Norge er det 6-8 deltakere.

Ellers arrangeres/ deltas det i først hjelps kurs, brannvernlederkurs, HMS for ledere, medisin håndteringskurs, kurs i forebyggende tiltak tvang og makt osv.

Det tilbys **coaching** til alle medarbeidere. De ansvarlige coachene gjennomfører årlig fordypningskurs innen konfliktforebyggende tiltak og ikkevoldelig kommunikasjon.

I tillegg har 14 deltakere begynt på et kurs i **konfliktforebygging**. Målet er å kurse deltakere i å kunne forebygge konflikter gjennom å forstå «konflikters anatomi»: hvorfor og hvordan de oppstår; mulige utviklingsforløp, forstå hvordan konflikter er naturlige, og gir positive muligheter om man håndterer dem riktig; lære praktiske metoder for konflikthåndtering og konfliktmegling; bidra til forløsning av konkret konfliktstoff i Camphill-landsbyene og bidra til å skape systemer, strukturer og kultur for god konflikthåndtering i Camphill. Kurset gjennomføres i regi av Kåre Landfald, som har vært veileder for flere landsbyer og som har grunnlagt Zen coaching.

Praktikantene får en ukentlig samling om forskjellige emner som angår Camphill livet og de tilbys norskopplæring.

Dans på festivalen på Jøssåsen

Foto: Dag Balavoine

Beboersituasjonen er stabil de siste årene. Beleggsprosent ligger stabilt på 95 % (96 % i 2017) noe vi er godt fornøyde med.

Sted	Heldøgns-plasser med prøveplasser	Belegg med prøveplasser	Beleggsprosent 2018 med prøveplasser	Beleggsprosent 2017 med prøveplasser
Hogganvik	18	14	77,78 %	77,77 %
Jøssåsen	21	19	90,47 %	95,24 %
Vidaråsen	50	50	100,00 %	100,00 %
Solborg	20	20	100,00 %	100,00 %
Rotvoll	10	8	80,00 %	110,00 %
Vallersund	14	16	114,00 %	100,00 %
SUM/SNITT	133	127	95,00 %	96,99 %

Sted	Heldøgns-plasser uten prøveplasser	Belegg uten prøveplasser	Beleggsprosent 2018 uten prøveplasser	Beleggsprosent 2017 uten prøveplasser
Hogganvik	17	13	76,47 %	76,47 %
Jøssåsen	19	17	89,47 %	94,74 %
Vidaråsen	49	49	100,00 %	100,00 %
Solborg	19	19	100,00 %	100,00 %
Rotvoll	8	6	75,00 %	111,00 %
Vallersund	13	15	115,00 %	100,00 %
SUM/SNITT	125	119	95 %	96,80 %

Sted	Prøvebesøk 2018
Hogganvik	2
Jøssåsen	0
Vidaråsen	2
Solborg	2
Rotvoll	2
Vallersund	1
SUM	9

Sted	Alder 18 - 24	Alder 25 - 35	Alder 36 - 45	Alder 46 - 55	Alder 56 - 70	Alder over 70	Snitt	Antall beboere
Hogganvik	0	3	3	4	2	1	42,08	13
Jøssåsen	0	3	2	5	4	3	52,94	17
Vidaråsen	6	5	6	11	17	4	49,38	49
Solborg	0	5	5	6	3	0	42,26	19
Rotvoll	0	0	4	0	2	0	49,33	6
Vallersund	5	5	2	0	0	3	36,94	15
SUM/SNITT	11	21	22	26	28	11		119

Dagtilbud

Camphill Landsbystiftelse har de siste årene satset mere og mere på å etablere et dagtilbud til de som kun ønsker å benytte seg av arbeidstilbudet vårt. Vi har i dag en kapasitet på 29 dagplasser med 100 % belegg. Dette tall lar seg uten videre utvide.

Tre av seks landsbyer har i dag ingen dagsplasser, men plasser er tilgjengelig. Vi ønsker at flest mulig, som ikke ønsker å benytte seg av vårt botilbud, kan få delta i et meningsfullt arbeid.

Vi liker å leke sammen! Fra sommerfestivalen på Jøssåsen, foto: Dag Balavoine

Koordinatormøter og lederforum

Vi er seks landsbyer fordelt over halve landet. Administrative oppgaver men også verdibaserte spørsmål tas regelmessig opp i forskjellige fora. For å holde informasjonsflyten og samarbeidet levende møttes vi 9 ganger i 2018 sammen med Sekretariatet og delvis med økonomiansvarlige på stedene. I tillegg gjennomførte vi to lederfora der alle ledergruppene fra stedene møttes, denne gang på Vidaråsen og Hogganvik.

Kurs

Sekretariatet har kurset seg i forhold til det nye regnskapssystemet, GDPR, offentlige anskaffelser og har hatt en del møter med Virke i forhold til innføring av tariffavtaler og Hybridpensjon.

Nordisk dialogue i Rozkalni

En gruppe styrerepresentanter reiste til et nordisk styremøte til Camphill Rozkalni i Latvia. Der ble det utvekslet mange spørsmål i forhold til styrearbeid, samarbeid på tvers av landegrenser; hvordan styrke Camphillimpulsen og hvordan profitere fra våre forskjellige kompetanser og muligheter.

Arbeidsgiveransvar

Camphill Landsbystiftelse er medlem av hovedorganisasjonen Virke.

Personalhåndboken ble oppdatert i løpet av 2018. Vi har i 2018 ikke hatt større konflikter innen arbeidsmiljøet og det arbeides kontinuerlig for å forbedre kommunikasjonsflyten mellom ledelsene og medarbeiderne.

Dokumentasjon og samarbeid

Stiftelsen har begynt å bruke samhandlings- og dokumentasjonsverktøy "Confluence". Det gir de ansatte tilgang til felles dokumentasjon og informasjon og fungerer også som kalender og arkiv.

For dokumentasjon innenfor HMS brukes det «Stamina».

I tillegg har stiftelsen adgang til "INFOTJENESTEN og LOVDATA".

Stiftelsen har begynt arbeide med å dokumentere stiftelsens historie.

Sekretariatet har begynt å bruke Virke, arbeidsgiverorganisasjonen, i større grad enn før. Her arbeides det både med kompetanseheving og muligheter for mere synlighet i samfunnet og i den politiske verden.

I tillegg har vi begynt en prosess der vi har sett på forskjellige leverandører av elektronisk journalføring og skal velge et passende system for oss.

I tillegg har vi et samarbeid om en ny brukervennlig webside som vi håper vil være i bruk fra 2019.

Vårt tilbud består av bolig i et levefellesskap, et aktivt kulturliv, praktisk opplæring i, og vedlikehold av ADL-ferdigheter, bistand til egenpleie og omsorg, samt tilrettelagt arbeid i en meningsfull tilværelse.

Landsbyene er basert på antroposofiens ideer og prinsipper, og medarbeidernes frivillige innsats har vært helt nødvendig for å kunne bygge opp dette tilbudet. Det kan være bygninger, kultur, reiser, kurs og annet. Det er medarbeidernes innsats som i hovedsak har stått for fornyingen og oppgraderingen av tilbud og fasiliteter de siste årene. Disse investeringene kommer våre beboere til gode, samt nærmiljøet rundt landsbyen. Politikere som har vært på besøk i en av våre landsbyer uttrykte at våre landsbyer var samhandlingsreformen i miniatyr. Dette ønsker vi å videreutvikle og ta vare på.

Oppgave

Fra tilskuddsordning kapittel 761 post 72

"Formålet med bevilgningen er å bidra til drift av Landsbystiftelsens institusjoner. Landsbystiftelsen, som er inspirert av antroposofien, skal tilby et helhetlig bo- og arbeidsfellesskap for unge og voksne med særlige omsorgsbehov. Institusjonene skal gi beboerne en trygg livssituasjon hvor de kan ta egne valg, få god omsorg, et meningsfylt arbeid og et rikt kulturliv."

Vi mener at vi er med å skape liv både i og rundt våre 6 landsbyer i form av skuespill, konserter og foredrag. En kommune med en landsby har med stor sannsynlighet en mere variert kulturell meny enn den ellers ville ha hatt. Landsbyene er foregangsmodeller for de mål som er definert i styrende dokumenter for omsorgsarbeid med fokus på et helhetlig og meningsfullt liv. Landsbystiftelsen respekterer potensielle og eksisterende beboere og deres pårørendes valgfrihet til å velge boform og arbeid/aktivitet. Arbeidsplassene og verkstedene er stort sett lokalisert i egne bygninger. Disse arbeidsplassene er i tillegg til verksteder som bakeri eller veveri ofte knyttet til beliggenheten og gården (skogdrift, fjøs og gartneri). Landsbyene våre kan tilby en variert arbeidsuke, satt sammen etter interesse og ferdigheter. Både beboere og medarbeidere har muligheter til å lære seg håndverk og tradisjoner i varierte yrkesfag. Arbeidstilbudene har mye til felles med VTA-tilbudet, og CLS har arbeidet etter denne modellen siden tidlig på 1970-tallet. Flere kommuner benytter vårt arbeidstilbud også som dagaktiviteter.

Landsbystiftelsen har en beleggspersent på 95 %. Dette beskrives mer under punkt arbeidsmiljø/ beboere.

Utfordringer

Økende administrasjon

En markant økning i offentlige krav til administrasjonsoppgaver som internkontroll, rapportering, dokumentasjon og tilsvarende krever stadig større andeler av våre menneskelige ressurser.

Dette innebærer blant annet videreutdanning og kursing av ansatte, samt flere personer i administrative stillinger. Landsbyene har således et stadig økende behov for flere eksterne ansatte da medarbeiderne fortrinnsvis ikke velger en landsby som leveform for å utføre administrative oppgaver.

Vi har i tillegg i løpet av de siste månedene fått en stor økonomisk usikkerhet og utfordring all den tid vi etter bokettersyn av momskompensasjonsoppgaven for 3. termin 2018 nå har mottatt vedtak fra Skatt-Midt med beskjed om at de ikke kan se at vi driver virksomhet som er innbefattet av kompensasjonsordningen. Dette er for øvrig en ordning vi har tilhørt og vært en del av i 15 år og som har sikret oss refusjon av merverdiavgiften på en del av kostnadene forbundet med leveransen av vårt tilbud, på lik linje med om for eksempel en kommune skulle levert et tilbud på linje med vårt. I samarbeid med våre revisorer og advokater vil vedtaket bli påklaget. Hverken vi eller våre revisorer eller advokater har så langt klart å bringe på det rene at det har vært endringer i regelverket som skulle tilsi at vi ikke kvalifiserer for ordningen.

Samarbeid med kommunene

Forandringer i kommunestrukturen (økonomisk press i kommunene og sammenslåing av mindre kommuner) fører til at det har vært en større oppgave og utfordring i å formidle særpreget vi har, siden vi f.eks. ikke bruker de samme økonomiske malene og regnestykker som kommunene benytter. Gjennom vår struktur og organisasjon, og ikke minst gjennom vår måte å bo sammen i levestyreskap, kan vi utvise en stor fleksibilitet, mulighet for omprioriteringer og omdisponering, som gjør at vi klarer å møte nye utfordringer ganske fort, men dette er vanskelig å dokumentere og beskrive i tall. Fellesskapsstrukturen gir en større mulighet for tilrettelegging, men synliggjør også tydelige begrensninger, spesielt der en 1:1 oppfølging er nødvendig. Driften er bygget på at vi kan utføre oppgavene på gruppenivå. Dermed er vi helt avhengige av ekstra kommunale ressurser i de tilfeller hvor det avdekkes behov hos den enkelte som overstiger det Camphill Landsbystiftelse er i stand til å yte innenfor den statlige rammen.

Rekruttering

Det viser seg i tillegg at rekrutteringen av medarbeidere som ønsker å stå i stillinger over tid delvis er vanskelig. En god del av tilbudet og tjenesteytingen er basert på velvilje og frivillig innsats fra medarbeidere som også fungerer som engasjerte og gode naboer. Tilrettelegging av arbeidsplasser i for eksempel deltidsstillinger i forhold til utdanning vil kreve flere nye ansettelser over de neste årene. Vi ser muligheter for å utvide vår virksomhet når den nødvendige kompetansen er til stede.

Tilrettelegging av landsbyene

Våre beboere blir eldre og får nye og større omsorgsbehov som må hensyn tas. Vi ønsker å være et livsløpstilbud i den grad det er mulig. Flere tilbud som Ita Wegman hus ville være nødvendig til å møte dette behovet.

I tillegg har FRAMskolen på Vallersund Gård et tilbud til unge mennesker med utviklingshemning, der de kan forberede seg på et liv som voksen. Studentene har mulighet til å prøve ut forskjellige verksteder, de lærer å bo sammen på internat og å etablere egne relasjoner til jevnaldrende. Opplæring i sosiale ferdigheter, stell av rom, vask av klær og egenhygiene er like viktig som å prøve seg i mange arbeidsarenaer for å kunne stake ut en vei for fremtiden.

Landsbyene i Norge representerer et meget rimelig og stabilt tilbud for kommunene. Etter vår mening er vårt tilbud helhetlig og konkurransedyktig, men vi opplever at tilbudet økonomisk ikke likestilles med det ordinære kommunale tilbudet.

Oppsummering

2018 har vært et år, der vi igjen er fornøyde med våre aktiviteter og tiltak. Økonomisk sett har vi hatt et år, der vi igjen har vist at vi klarer å leve sparsommelige og samtidig får til svært mye med begrensede budsjetter.

Vi må fortsette å oppgradere boligene til livsløpsstandard og vedlikeholde og forbedre vår rapportering og internkontroll. Det kommer stadig nye regelverk som vi skal forholde oss til.

Vi trenger stadig større midler til rekruttering av medarbeidere og beboere, videreutdanning og kursing av ansatte, forbedring av verkstedstilbudene slik at de også på sikt kan inkludere andre grupper mennesker som kanskje faller utenfor i det ordinære arbeidslivet.

Samarbeidet med Helsedirektoratet er styrket i de seneste årene. I tillegg til å motta økonomisk rapportering og regelmessige besøk fra vår side har Helsedirektoratet besøkt Vidaråsen Landsby i løpet av året. Helsedirektoratet har allerede avtalt besøk hos Camphill Solborg i mai 2019. Kombinasjonen av regnskapsrapportering og fysiske besøk

viser seg å være den riktige veien for direktoratet til å skape et utfyllende bilde av Landsbystiftelsen og bruken av tilskuddet.

Til tross for et regnskap som nesten er i balanse, har CLS store utfordringer med å holde tilbudet på samme gode nivå år etter år. Dette vises i regnskapet for eksempel ved at vedlikeholdsutgiftene holdes på samme lave nivå som i fjor, samtidig som en eldre boligmasse og nye krav til standard trenger mere midler. Nye krav til kompetanse og administrasjon gir oss utfordringer på arbeidsmarkedet.

For å kunne innføre tarifflønn for våre eksterne ansatte måtte vi dele opp virksomhetene i flere underenheter. Det har ført til at vi nå har 14 bedriftsnummer som enes i et hovedorganisasjonsnummer. Vi har i juni undertegnet tariffavtale for tre av våre enheter og det er innført en ny og forbedret pensjonsavtale i tråd med kravene i tariffavtalen for alle eksternt ansatte fra 1.1.19.

Totale lønnsutgifter har i 2018 økt med 3,3 millioner, sammenlignet med 2017.

I statsbudsjettet for 2019 tilgodeses Camphill Landsbystiftelse med 2,9 % økning i rammetilskudd, totalt kr.

81.007.000,-. Dette er en økning vi setter stor pris på, men som vi ser nesten alene vil bli spist opp av økte lønns- og pensjonskostnader forbundet med ikrafttredelsen av tariffavtalen vi har inngått. Som beskrevet tidligere ser vi at det blir utfordrende å kunne tilby det samme gode tilbudet både for kommende år. I tillegg ser vi at det koster stadig større ressurser å løpende skulle oppgradere en etter hvert aldrende bygningsmasse til dagens forventninger om standard. Men vi er positive og optimistiske i den forstand at vi hver eneste dag, år etter år jobber for å redusere kostnadene samtidig som vi leter etter nye inntektskilder for å opprettholde den kvaliteten vi ønsker at vårt tilbud skal inneha.

Virksomheten er så godt som uendret fra tidligere års drift og stiftelsen har ingen løpende rettstvister utover det vedtak stiftelsen har mottatt vedrørende momskompensasjonsordningen. Virksomheten er stabil, langsiktig og med høy grad av forutsigbarhet. Regnskapene blir ført på det enkelte sted og revideres lokalt. Vi mener regnskapet sammen med sentrale og lokale styrers årsberetninger samt øvrige spesifikasjoner og rapporter til Helsedirektoratet gir et rettviseende bilde av stiftelsens drift og dens stilling.

Årets underskudd, kr 44.552,- foreslås dekket av stiftelsens egenkapital. Samlede inntekter for 2018, inkludert rammetilskudd kr 78.724.000,- var kr 143.675.526,-. Samlede kostnader for 2018 var kr 143.720.078,-.

Økonomien i landsbyene er også i 2018 blitt nøye fulgt av hovedstyret. Landsbystiftelsens enkelte avdelinger er selv ansvarlige for å dekke sine eventuelle underskudd. Styret mener at forutsetningen for fortsatt drift er til stede.

Styret

Hovedstyret for Camphill Landsbystiftelsen har møtt 6 ganger i løpet av 2018, pluss et fellesmøte med koordinatore og lokalstyrene og gjennomføring av et felles styreseminar den 9.4.18 i Oslo.

I 2018 bestod styret av:

Helge Pettersen, styreleder

Anne Langeland, nestleder

Magnar Bollingmo, styremedlem

Cato Schiøtz, styremedlem tom 3.12.18, deretter Bernt Ellingsen

Stefanie Hagedorn, styremedlem

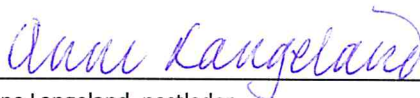
Ruben Khachatryan, styremedlem

Aage Rundberget, styremedlem

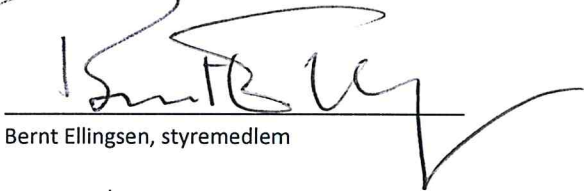
Oslo, 24. april 2019

Helge Pettersen, styreleder

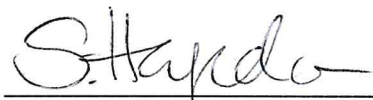
Anne Langeland, nestleder

Bernt Ellingsen, styremedlem

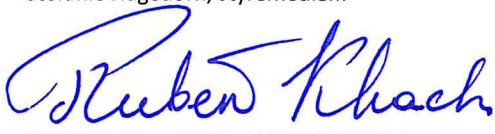
Magnar Bollingmo, styremedlem

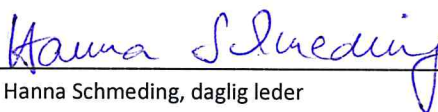
Stefanie Hagedorn, styremedlem

Aage Rundberget, styremedlem

Ruben Khachatryan, styremedlem

Hanna Schmeding, daglig leder

Kontaktinformasjon til Landsbystiftelsens sekretariat:

Camphill Landsbystiftelse i Norge,
Malvikvegen 1333,
7550 Hommelvik.
Telefon: 73 97 84 60
E-post: sekretariat@camphill.no